

TUGEV MEESKOND

SOTSIAALDEMOKRAADID EUROOPA VALIMISTEL | KEVAD 2014

**Jevgeni Ossinovski
väärtustab Eesti
inimesi. Lk 5**

**Liina Raud:
„Noored
valima!“ Lk 9**

**Marianne
Mikko seisab
võrdsete
võimaluste
eest. Lk 8**

Marju Lauristin:

Töötan, et tugev Eesti
julgeks olla Euroopas liider

MARJU LAURISTIN:

KAVATSEN TÖÖTADA SUURE KOKKULEPPE NIMEL

Eesti armastatumaid ühiskonnateadlasi, sotsiaaldemokraatide ideoloog ning Eesti sotsiaal- ja ravikindlustussüsteemile aluse pannud Marju Lauristin tahab Euroopas seista Eesti õiguste eest.

Sotsiaalteadlane, Tartu ülikooli sotsiaalse kommunikatsiooni professor ja Eesti taasiseseisvumise üks liidreid on tuntud oma selgete ja jõuliste väljaütlemiste poolest. Ta on veendunud, et hea meeskonnatööga saab lõhed vanade ja uute liikmesriikide vahel kaotada ja tagada eestlastele paremad elu- ja töötingimused.

Olete kümme aastat Eesti suurest poliitikast kõrvale hoidnud. Miks otsustasite just praegu kandideerida?

Tõepoolest, viimati olin Riigikogus aastal 2003, praegu olen Tartu linnavolikogus. Võib öelda, et olen järjekordses murdeas, kus mingid asjad on hakanud ammendumas, ja pealegi vajab inimene uusi proovikive. Olen aastaid olnud Euroopa Nõukogu, Euroopa Komisjoni ja ÜRO ekspert. Tunnen, et olen kogunud rahvusvahelist sisu, millega Eestil on midagi peale hakata.

Mida saate Euroopas Eesti jaoks ära teha?

Praegu on kõige olulisem saavutada EL välispoliitikas üksmeel. Europarlamendis tähendab see seda, et kõige suuremad fraktsioonid, sotsiaaldemokraadid ja konservatiivid, saavad omavahel kokkuleppele. Üksmeelt on vaja eelkõige küsimustes, mis meie jaoks on ilmselged, kuid Lääne poliitikute jaoks mitte, olgu selleks Venemaa poliitika, Ukraina või EL laienemine.

Kavatsen töötada selle nimel, et suur kokkulepe sünniks.

Millisesse komisjoni europarlamendis kuuluksite?

Kindlasti sotsiaalkomisjoni, sest sotsioloogina on mul südamele Euroopa sotsiaalpoliitika ühtlustamine. Kui teatud valdkonnad, nagu näiteks tervisekaitsealased regulatsioonid või programmid tööhõive alal, on ELis reguleeritud, siis sotsiaalkaitse ja sotsiaalne turvalisus on üldiselt jäetud riikide endi otsustada.

Praegu, kus ELis on avatud tööturg, pole see mõistlik. Näiteks on vanade olijate jaoks väga tõsine probleem, et n-ö vaeste uute liikmesriikide töötajad liiguvad Inglismaale või Prantsusmaale. Suhtumist on vaja muuta nii, et ka suuremad ja tugevamad tunnevad, et peavad võrdselt panustama. Üks võimalus on ühtlustada mõningal määral pensionisüsteeme.

“ Vananev Euroopa peab jõudma niikaugele, et erialane ümber- ja täiendõpe oleks üle 45-aastastele tasuta ning soovi korral omandatav euroraha toel ka mõnes teises liikmesriigis.

Kindlasti tahan, et muudatused puudutaksid ka lastekaitse printsiipe. Töötajate liikumise tõttu kaob lapsel turvaline ümbrus või on tal koos vanematega uude riiki rännates keeruline hakkama saada. Siin on riikidel selgelt vaja aru saada, et need lapsed on ühised Euroopa lapsed. Kõigele muule lisaks on ELi jaoks ühine ka iibe ja sündimise probleem, mis on muule maailmale täiesti võõras. Samal ajal kui Aasia ja Aafrika võitlevad liigse sündivuse vastu, peab Euroopa tegutsema sündivuse tõusu nimel.

Olete palju tegelenud ka vananeva ühiskonna teemaderingiga.

Olen ka ise ilmselt selline katse-eksitus-eksemplar, kes pooldab nagu sotsiaaldemokraadidki vaba pensionile mineku aega. Samuti loodan, et EL tervikuna hakkab pöörama suuremat tähelepanu sotsiaalprogrammidele.

Lahendust vajavad küsimused, kuidas keskaegsed ja vanemad inimesed saaksid täiendavat haridust ning taastusravi. Teemasid, mis hoiavad inimese rõõmsa, terve, elujõulise ja energilisena ning saavad tema tööaja pikenemise teha talle meeldivaks, ei tohi jätta tähelepanuta.

Palun rääkige elukestva õppe võimalustest veidi lähemalt.

Praegune ELi elukestva õppe programm pole niivõrd suunatud vananeva tööjõu erialasele ümberõppele, vaid pigem

Marju Lauristin 102

Tartu Ülikooli sotsiaalse kommuni-
katsiooni professor ja Tartu linna-
volikogu liige.

Laulva revolutsiooni ajal kuulus
Rahvarinde eestseisusesse.

Eesti sotsiaaldemokraatliku erakonna
taasasutaja ja esimene esimees
1990–1995.

Laari valitsuse sotsiaalministrina
1992–1994 juhtis solidaarse sotsiaal- ja
ravikindlustussüsteemi aluste rajamist.
Olnud Eesti Inimarengu aruande
toimetaja.

Sündinud Tallinnas 1940. Õppinud Tartu
Ülikoolis ajakirjandust ja filosoofiat.

enesetäiendamisele juba õpitud eriala
raames kursuste ja koolituste kaudu mõnes
kitsamas valdkonnas. Uuringud näitavad,
et neid võimalusi kasutatakse vanemate
töötajate ümberõppeks väga vähe.

Meil on vaja jõuda niikaugemale, et erialane
ümber- ja täiendõpe oleks ka üle 45-aastas-
tele tasuta ja seda saaks soovi korral oman-
dada ka Euroopa Liidu rahastatud täiskas-
vanuõppe programmide kaudu teistes
riikides. Näiteks soovib üks prantsuse
insener tulla vanemas eas Eesti kooli ja
õpetada eesti lastele prantsuse keelt ja
ajalugu. Või tunneb kuldseks keskikka
jõudnud ja õpetajaks õppinud eestlane, et

tahab olla disainer. Praegu saab küll võtta
avatud ülikoolis kursusi, aga riik seda ei
toeta.

Sellise täiendõppega võidavad kõik
riigid väga suure hulga uut tööjõuressursi
ja inimene saab oma tegevuse suunata
aladele, mis on talle olulised. Kui ELis oleks
sarnane ühine koolitussüsteem, nagu
praegu on tudengitel, siis oleks sellest palju
abi.

Mida soovitada eesti valijale?

Praegu on Euroopas üldiselt toimuva
taustal vanade riikide hoiak Eesti jaoks ehk
liiga kõhklev ja passiivne. Me tahaksime,

et teatud asju otsustataks üksmeelsemalt
ja kiiremini. Tugevat Euroopat on just
praegu väga vaja. Seepärast on äärmiselt
oluline, et kõik eestlased tuleksid valima
ja valiks id europarlamenti niisuguse Eesti
esinduse, kes oleks võimeline olema eest-
vedajaks Euroopa ühtsuse tugevdamisel.
Iga Eestis antud hääl on sama oluline kui
ükskõik milline teine Euroopa riigi hääl.
Tulge valima, sest teie hääl võib olla
otsustav, kas me saame endale sellise
Euroopa, mida vajame. Sellise, kus
Euroopa Komisjoni uus juht on sotsiaal-
demokraat. •

IVARI PADAR:

EUROOPAST TUGEV TUGI EESTI MAAELULE!

Ivari Padar

103

Sündinud Võrumaal ja lõpetanud Tartu ülikooli ajaloolasena 1995. aastal. Aastast 2009 Euroopa Parlamendi liige, kuulus majandus- ja rahanduskomisjoni ja regionaalkomisjoni ning organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni ja rahapesu tõkestamise erikomisjoni. Põhikomisjonidele lisaks tegeles süvendatult põllumajanduskomisjoniga.

Eesti põllumajandusminister (1999–2002) ja rahandusminister (2007–2009), Riigikogu X ja XI koosseisu liige ning Sotsiaaldemokraatliku erakonna esimees (2002–2009).

Endine Eesti eurosaadik, praegune Eesti põllumajandusminister ja maaelu edendaja Ivari Padar, miks kandideerite Euroopa Parlamenti?

Soovin ka järgmisel viiel aastal seista europarlamendis Eesti ja Euroopa huvide eest ning oma seni tehtud tööga edasi minna. Olles olnud seal majandus- ja rahanduskomisjoni liige, olen tegelenud hästi palju ka põllumajanduskomisjoni teemadega ning olin samuti aktiivne 2014–2020 eelarveperioodi kokkuleppimisel. Tänu parlamendis tehtud aktiivsele tööle saab Eesti uueks eelarveperioodiks head rahalised võimalused.

Mida see täpsemalt tähendab?

Kuigi Euroopa Liidus põllumajandus- ja maaelutoetused algaval perioodil vähenevad, siis Eestile väljamakstavad summad suurenevad. 2007–2013 eelarves oli Euroopa Liidu toetus Eesti põllumajandusele 1,2 miljardit eurot, aga uuel perioodil on see 1,73 miljardit eurot. Summa on oluliselt suurenenud ja nüüd tuleb Eestil endal otsustada, kui hästi seda raha kasutatakse. Kindlasti tuleb ära märkida see, et kuigi Euroopa raha on rohkem, väheneb uuel perioodil Eesti riigi kaasfinantseerimine.

Samuti on europarlamenti saadiku üks olulisi töid ette valmistada uus, 2021. aastast järgmiseks seitsmeks aastaks rakenduv eelarveperspektiiv. See puudutab ka põllumajandust, maaelu ja regionaalpoliitikat, mis moodustavad Euroopa Liidu eelarvest lõviosa. Usun, et minu varasemast kogemusest ja tegevusest eurosaadikuna on siin kasu.

Kuivõrd olete europarlamentis töötades Eestiga seotud?

Euroopa Parlamendi tööd ei saa kindlasti nii teha, et ei tea, mis koduriigis toimub. Olen kogu aeg olnud väga informeeritud ja huvitatud Eesti sündmustest.

Mis vajab hetkel teie hinnangul Eestis kõige rohkem käte külgepanekut?

Kõige olulisem ülesanne ongi eespool räägitud Euroopa Liidu rahaplaneerimine. Sellega peab kohe tegelema, sest selleks, et raha hiljemalt 2015. aastast kasutama hakata, peame kohe plaanid paika saama ja rahakasutust kontrollivad õigusaktid vastu võtma. Niisiis olen üsna omapäraselt olukorras: Euroopas kokku lepitud saan tänavu kevadel Eesti põllumajandusministri rakendada.

“ Praegu on väljas kevad, ja kevad põldude vahel meeldib mulle väga.

Üks oluline teema on uuest välispoliitilisest situatsioonist tulenev põllumajandussaaduste eksport. Mõne Eesti ettevõtte toodete eksport Venemaale on peatatud ja neid ettevõtteid tuleb kindlasti toetada.

Oskate hästi võru keelt. Kas võrukeelne suhtlus tuleb automaatselt?

Ausalt öeldes on nii, et mu elus on terve hulk inimesi, kellega ma polegi eesti keeles rääkinud, sealhulgas mitmed töökaaslased. Mul on hea meel, et minu põlvkonnas on inimesi, kes võtavad võru keelt loomulikuna. Hea ja väärikas tunne on seda rääkida. Võru keel on kaunis keel ja on asju, mida ei oskagi eesti keeles väljendada.

Kui palju aega veedate Võrumaal?

Nii kui võimalus tekib, sõidan Võrumaale, kus mul on oma elamine. Praegu on väljas kevad, ja kevad põldude vahel meeldib mulle väga. •

JEVGENI OSSINOVSKI:

EESTI INIMVARA VÄÄRTUSTAJA

Haridusminister Jevgeni Ossinovski leiab, et tugeva Eesti huvides on tugev Euroopa, mis panustab inimesse ning investeerib ühiselt tulevikku. „Me vajame avatud ja võrdset Euroopat, kus ei tehta vahet eri riikide ja inimeste vahel.”

Venekeelsest perest pärit Jevgeni on õppinud tosin aastat eestikeelses koolis, lõpetades Eesti ühe parima, Tallinna Reaalkooli hõbemedaliga ja Tartu ülikoolis filosoofiaõpingud kiitusega. Seejärel omandas kaks magistrikraadi Inglismaal, mõlemad taas *cum laude*.

Sotsiaaldemokraatliku erakonna aseesimehel ning haridus- ja teadusministril jagub ärksaid mõtteid. „Viimasel ajal on üha enam näha, kuidas kriisist räsitud Lääne-Euroopa riikides on lausa riigijuhtide tasemel hakatud kutsuma üles Euroopa Liidu ühtsuse lõhkumisele,” märgib ta. „See on ohtlik tendents nii Eestile kui ka kogu Euroopale.”

Jevgeni on elanud kolm aastat Suurbritannias ja hindab kõrgelt Euroopa kodanike vaba liikumise, elamise ja töötamise õigust kogu euroliidu territooriumil, mida Euroopa konservatiivid populistlikel põhjustel aina enam küsimuse alla seavad. „Ühtne Euroopa on mõjunud positiivselt kõikide riikide majandusele. Tudengite ja

Jevgeni Ossinovski 104

Sündinud 1986 Kohtla-Järvel.

2011–2014 Riigikogu liige (väliskomisjon ja EL asjade komisjon). Lisaks rahvusvahelistele teemadele keskendus Riigikogus lõimumispoliitika küsimustele.

2011–2013 SDE välissekretär.

2010 Londoni majandus- ja poliitikakooli (LSE) magistrikraad võrdleva politoloogia erialal (kiitusega).

2009 Warwicki ülikooli (Suurbritannia) magistrikraad filosoofias (kiitusega).

2007 lõpetas *cum laude* Tartu ülikooli filosoofia eriala.

töötajate vaba liikumine on kasvatanud Eesti rahvusvahelist võrgustumist, Euroopa teaduskoostöö on aidanud meie teadlastel osaleda maailmatasemel ettevõtmistes. Tugevama ja ühtsema Euroopa eest seismine on Euroopa ja Eesti sotsiaaldemokraatide tähtsaim eesmärk ning pean seda ka enda olulisimaks poliitiliseks sihiks Euroopa Parlamendis,” toonitab ta.

Väliskomisjoni liikmena on Jevgeni järjepidevalt panustanud välispoliitikasse. „Idapartnerluse riikide hõlvamisel, nagu näitavad hiljutised sündmused Ukrainas ja Moldovas, ei ole Euroopa Liit piisavalt aktiivne olnud. Järgmiste aastate tõsiseks proovikiviks on Euroopa ühtse välispoliitika tugevdamine sellel suunal.” •

Marju Lauristin **102**

SDE esinumber, emeritprofessor, ühiskonnateadlane

Ivari Padar **103**

Põllumajandusminister, maaelu edendaja

Jevgeni Ossinovski **104**

Haridus- ja teadusminister

Marianne Mikko **105**

Riigikogu liige, EP saadik 2004–2009

Natalja Kitam **106**

Teleajakirjanik, mitmekesisuse konsultant ja meediakommunikatsiooni spetsialist

Hannes Hanso **107**

Kuressaare linnaeape, maailmarändur, välispoliitika ekspert

Liina Raud **108**

Noorsooaktivist ja näitleja, Euroopa tasemel noortepoliitika kujundaja

Eiki Nestor **109**

Riigikogu esimees, endine sotsiaalminister, endine regionaalminister

Abdul Turay **110**

Vabakutseline kirjanik ja kolumnist, Tallinna linnavolikogu liige

Urve Palo **111**

Majandus- ja taristuminister, endine rahvastikuminister

Randel Länts **112**

SDE välissekretär, Viljandi linnavolikogu esimees

Toomas Alatalu, PhD **113**

Ajaloo ja poliitika õppejõud, välispoliitika ekspert

Valimisinfo

Meie poolt saad hääle anda europarlamenti valimistel 25. mail kell 9.00–20.00, kui on avatud kõik valimisjaoskonnad. Toimub ka kodus hääletamine.

Eelhääletamine: 15.–18. mail toimub eelhääletamine maakonna valimiskomisjoni määratud jaoskonnas. 19.–21. mail toimub eelhääletamine kõigis valimisjaoskondades. Eelhääletamine algab kell 12.00 ja lõpeb kell 20.00.

Elektrooniline hääletamine: e-hääletamine toimub alates 15. maist kell 9.00 kuni 21. maini kell 18.00 ööpäev läbi internetis aadressil www.valimised.ee

MEIE OTSUSED EUROOPAS LOOVAD TÖÖKOHTI EESTIS.

■ Tugeva Eesti huvides on tugev Euroopa, mis suudab vastu seista majanduskriisidele ja hoida elatustaset. Innovaatiline ja avatud majanduskeskkond, tööjõu vaba liikumine ja väikeettevõtluse soodustamine viib Euroopa Liidu 5 aastaga maailma parimaks ettevõtluspiirkonnaks.

VÕRDNE, AVATUD JA TURVALINE EUROOPA = TUGEV EESTI.

VÄÄRIKAS PALK TÖÖTEGIJALE, VÕIMALUS NOORTELE!

Eesti inimesed peavad saama oma töö eest tasu, mis ei sunni neid kodumaalt põgenema. Selleks toetame alampalga samm-sammulist ühtlustumist Euroopa riikides ning töötajate, tööandjate ja riigi kolme-poolseid palgakokkuleppeid. Noortele esimese töökooha võimaldamiseks rakendame Euroopa Noortegarantii põhimõtteid.

VÕRDSE TÖÖ EEST VÕRDNE PALK!

■ Võrdsus Euroopa tööjõuturul ja sotsiaalpoliitikas peab kaotama vahetegemise uute ja vanade liikmesriikide vahel. Kaotame sama töö eest saadava palga erinevused meeste ja naiste ning erinevate riikide töötajate vahel.

TOETAME KESKKONNA-SÄÄSTLIKKU MAJANDUST!

Vähendame kasvuhooonegaase ja suurendame taastuvenergia kasutuselevõttu ning kehtestame pikaajalised eesmärgid jäätmete ja reostuse vähendamiseks.

KAOTAME LASTE VAESUSE EESTIS.

Euroopa Sotsiaalfondi abiga aitame vaesusest välja seal olevad lapsed pakkudes neile tervet päeva täitvat kooli koos tasuta söögi ja huvialaringidega.

EESTI PÕLLUMEESTELE VÕRDSSED TOETUSED!

■ Võrdsustame pindalatoetused liikmesriikide vahel ja investeerime euroraha maaelu arengusse.

AVATUD EUROOPA ÕPPI-MISEKS JA TÖÖTAMISEKS.

Noortel peab olema võimalik haridusteed jätkata kõikjal Euroopas. Ka tööjõu vaba liikumine peab olema lihtne ja ilma piiranguteta.

TURVALINE JA ENERGIASÕLTUMATU EUROOPA.

Me tahame, et Euroopa oleks sõltumatu. Kehtestame ühised abinõud välise sekkumise vastu ja vähendame Euroopa energiasõltuvust ebademokraatlikest riikidest.

MONOPOLID JA PANGAD KONTROLLI ALLA!

Majanduskriiside vältimiseks on oluline kehtestada ühtsed reeglid riikide eelarvepoliitikale, monopolidele ja pangandussektorile ning nõuda neilt puhvrite kogumist kriisiaegadeks.

EUROSAADIK ON EESTI SAADIK!

Suurendame europarlamendi tegemiste kajastamist Eestis ning tõstame eurosaadikute osalust kodumaistes diskussioonides Euroopa ja Eesti tuleviku üle.

 SDE
hoolimise jõud

MARIANNE MIKKO:

„SEISAN SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE EEST.”

Euroopa Parlamendi endine ja Riigikogu praegune liige Marianne Mikko on aktiivne naiste õiguste eest seisja, kes paistab silma julgete väljaütlemistega. Tal on aastatega kogunenud märkimisväärsed sidemed mitte ainult Euroopa, vaid ka Ameerika, Aafrika ja Aasia poliitikute hulgas.

Sarmikast Marianne Mikkost kiirgab tulisust ja otsustuskindlust. „Ma ei salli rumalust ja olen seda võimeline otse välja ütleva,” tunnistab ta. „Teen kõik endast oleneva, et naiste õigused oleksid tagatud. Pean oma missiooniks Euroopa Liidu sügavaima soolise palgalõhe vähendamist. Euroopa Liidus on palju häid praktikaid, mida saaksin eurosaadikuna vahendada meie valitsusele. Ei väsi kordamast, et Euroopa hoolib Eesti naisest kohati rohkem kui kodumaa.”

Marianne on Brüsselis elanud kaks korda, kajastades esimesel korral kuus aastat ajakirjanikuna Euroopa Liidu ja NATO ühinemisega seotud teemasid ning

teisel korral juba Euroopa Parlamendi liikmena. Oma europarlamenti saadiku tööst toob Marianne välja kolm olulisemat tegu.

Esimesena nimetab ta natsismi- ja kommunismiohvrite mälestuspäeva sisseviimist liikmesriikides 23. augustil, teiseks meediapluralismi puudutava seaduseelnõu koostamist ning kolmandaks Euroopa Parlamendi Moldova delegatsiooni juhina järjepidevat Moldova demokratiseerimist.

Marianne teab oma kogemusest, et töö europarlamentis pole füüsiliselt kerge, kuna lennata tuleb väga palju. „Olen 35 aastat teinud joogat, mis hoiab mind füüsiliselt heas vormis. Kuid samuti on väga oluline, et tagala on kindlustatud: olen viimased kaks aastat õnnelikus abielus.” •

Marianne Mikko

105

Sündinud 1961 Võrus, 1984 lõpetas Tartu ülikooli ajakirjanduse eriala.

Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni aseesimees ja riigikaitsekomisjoni liige.

Eesti saadikuna Euroopa Parlamendis

2004–2009. a juhtis europarlamenti Moldova delegatsiooni.

Lõpetanud Taru Ülikooli ajakirjanikuna, töötanud muuhulgas 1996–2000. a ETV

diplomaatilise korrespondendina Brüsselis.

Tegutseb aktiivselt eurosotside naisühenduse PES Women juhatuses.

NATALJA KITAM:

„TUGE VAT RIIKI JUHITAKSE SÜDAME JA MÕISTUSEGA”

„On ääretult ebaõiglane, et eelarvamuste tõttu on Eesti tööturul tõrjutud iga viies töövõimeline inimene,” märgib võrdse kohtlemise eest võitlev Natalja Kitam.

„Pehme teema ignoreerimine annab karmi tagasilöögi majandusele. Pärast 20-aastast iseseisvust kasvab iga uue lapse saamisega Eesti pere vaesusrisk ning noored, eriti muukeelsed ja andekad, lahkuvad riigist.

Natalja Kitam

106

Teleajakirjanik, portaali Etnoweb asutaja ja juht, mitmekesisuse konsultant ja meediakommunikatsiooni spetsialist.

Magistrikraad psühholoogias, teadmised kommunikatsiooni, riigijuhtimise ja kultuurilise mitmekesisuse valdkonnas.

Lõimuva Eesti 2020 kava koostamise kommunikatsiooni juhtimine andis mulle teadmised riigiparaadi tööst: probleemidest ja nende lahendamisvõimalustest. Kõike ei saa teha ainult riigi tasandil, on asju, mida tuleb muuta europarlamentis: võrdse kohtlemise edendamise ühine tugisüsteem ja integratsioonimeetmed, mis on suunatud kõikidele elanikele ja mitte ainult uusimigrantidele.

Minu kodukeeled on eesti, vene, inglise, itaalia ja kreeka. Mul on küllaltki suur suhtlusvõrgustik, ma austan inimesi ning see aitab saavutada kokkuleppeid ja teha koostööd ka siis, kui vastandumine on erinevatel põhjustel väga suur.

Europarlamenti kandideerimist võib võrrelda olümpiaga: see on karjääri tipp, aga minu jaoks sai sellest esimene samm poliitikasse. Otsus ei tulnud kergelt, mõistus oli kriitiline, aga süda võitis. Loodan, et sellest võidavad ka Sotsiaaldemokraatlik erakond ja Eesti.” •

RAHVUSVAHELISE HAARDEGA MEES HANNES HANSO

Kuressaare linnapea Hannes Hanso on rahvusvaheline mees, kelle jaoks on Läänemere ja Balti riikide koostöö tihendamine ELi tasandil südameasi. Valituks osutudes lubab ta Brüsselisse sõita jalgrattaga.

„Meil on ühised huvid nii majanduslikus plaanis kui ka julgeoleku valdkonnas. Peame oma hääle ühiselt kuuldamaks tegema.” Üks võimalus on vähendada ELi struktuurides bürokraatiat ja tõsta efektiivsust. „Hiinas Euroopa Liidu välis-teenistuses olles puutusin sarnaste probleemidega sageli kokku,” märgib ta. Hanso kandideerib europarlamenti valimistel, kuna usub, et tema kogemusest on Eestil

Hannes Hanso

107

Sündinud Tartumaal, üles kasvanud Saaremaal. Aasia poliitika teaduste magistrikraad Londoni SOASis ülikoolist. Kuressaare linnapea. Rahvusvahelise Kaitseuringute Keskuse teadur. On töötanud kaitse- ja rahandusministeeriumis ning kuulunud Euroopa Liidu diplomaatilise teenistusse. On osalenud kolmel Uhduuuri retkel.

Euroopas palju võita.

„Euroopa Liit on nagu kahe-suunaline tänav: võtame üle, mis hea, panustame sinna, kus ise head oleme.”

15 aastat Vikerraadios välispoliitikat kommenteerinud, kaitse- ja rahandusministeeriumis töötanud ning Euroopa Liidu diplomaatilise teenistusse kuulunud mees

on muu hulgas ka pöörane reisisell. Aga jõule tähistas see rahvusvahelise haardega mees hoopis Saaremaal, kuhu kolis mullu naise Riina ja pisipoja Henri Kristjaniga. •

NOORTE EEST VÕITLEJA LIINA RAUD

„Sa aru küll, miks poliitika on Eesti noore jaoks kauge: keegi ei räägi noorega tema keeles,” tõdeb 25-aastane ema, abikaasa, näitleja, juuksur, tudeng ja sotsiaaldemokraat Liina Raud.

Särtsakas noor kandidaat otsustas europarlamenti pürgida, kuna tunneb, et noorte teemadega tegeletakse Euroopa Parlamendis liiga vähe. „Küll on tähtsamad põllumajandus või majanduspoliitika. Kui noored on meie tulevik, siis on vajalik ka noorte endi arvamus, et millist tulevikku me ikkagi soovime.”

Liina Raud teab, millest räägib. „Kui olin noorsotside esindaja Euroopa katuseorganisatsioonis YES, töötasime täie hooga Noortegarantii ettevalmistuse kallal, et viia see Euroopa Parlamenti. Tol hetkel tundus see idee võimatuks. Praegu on aga see põhimõte heaks kiidetud ja kõik liikmesriikide parlamendid peavad noorte tööpuuduse

Liina Raud

108

2011–2013 noorsotside asepresident ja Euroopa noorte sotsiaaldemokraatide katusorganisatsiooni juhtkonnas. Õpib TTÜ-s rahvusvaheliste suhete alal. On lõpetanud Tallinna tööstushariduskeskuses juuksuri eriala. Gümnaasiumiõpingute ajal oli pool aastat vahetusõpilane Kopenhaageni avatud gümnaasiumis, kus omandas taani keele ja kasvas veendunud sotsiaaldemokraadiks. Näitleja noorteseriaalis „Ühikarotid” ja hiljem igapäevaseriaalis „Elu keset linna”.

vähendamiseks kasutama meie väljapakutud meetmeid.”

Liina ärgitab noori poliitikas kaasa lööma. „Loodan, et ükskõiksus asendub sooviga Eestis elada, töötada ja lapsi kasvatada.” •

EIKI NESTOR: „MULLE MEELDIB MÕELDA ÜHISKONNAST KUI KODUST”

Riigikogu esimees Eiki Nestor on maailmavaatelt sotsiaaldemokraat. „Demokraatiast tulenev vabadus pakub Eesti inimestele sotsiaalset kindlustunnet,” usub ta.

Eiki Nestor on Riigikogu esimees ja ühtlasi kogenum liige, endine sotsiaalminister ja regionaalminister, kirglik keeglimängija. „Mulle meeldib mõelda ühiskonnast kui kodust, kus kõik pereliikmed hoolivad teineteisest, kus kedagi ei jäeta muredega üksi,” kirjeldab ta. „Praeguses maailmas saavad Euroopa riigid ja rahvad olla edukad ainult koostööd tehes. Kes vastupidist väidab, on kas rumal või silmakirjalik.”

Abikaasa Anu jagas rahvusraamatukogus Euroopa Liidu alast tarkust. Poeg Siim toimetab Eesti Ekspressis ja teeb muusikat,

poeg Madis müüb muusikat ja teeb muusikat. Pojapoeg Neit-Eerik õpib Gustav Adolfi gümnaasiumis ja pojatütar Friida teeb vana-vanemate päevi helgemaks.

Kust ikkagi tuleb veendunud sotsiaaldemokraatlik maailmavaade? „Olen sündinud ja kasvanud Kalamajas,” räägib Nestor. „Seal elasid noored kõrgharidusega inimesed nagu ka praegu, aga nende osakaal oli väga väike; lisaks olid sinna jäänud pensionärid ja need, kelle kogu tegevus seisnes poes käimises – võib-olla said mu vaated seal alguse.” •

Eiki Nestor, kõige kogenum riigikogu liige ja kirglik melomaan, tunneb end ühtviisi tugevalt nii kõne- kui diskoripuldis.

Eiki Nestor

109

Praegune Riigikogu esimees on sündinud Tallinnas.

1976 lõpetas TPI, mehaanikainsener, autotranspordi eriala.

Riigikogu liige aastast 1992.

SDE (Möödukate) liige aastast 1994.

Andres Tarandi valitsuses regionaalminister 1994–1995.

Mart Laari teises valitsuses sotsiaalminister 1999–2002.

Tallinna tehnikaülikooli kuratooriumi liige ning transpordi- ja teetöötajate ametiühingu volikogu esimees.

ABDUL TURAY: „EESTI SPETSIALISTID VÄÄRIVAD KÕRGEMAT PALKA”

Abdul Turay

110

Sündinud 1967. aastal Inglismaal Chelmsfordis.

1990 lõpetas London Metropolitan University.

Töötanud peatoimetajana ajakirjas Baltic Times,

varem on töötanud ajalehtedes Hong Kong Standard ja China News.

2008. aastast elab Eestis, abielus ja väikese poja isa.

Ajakirjanikuna kolmel kontinendil töötanud Tallinna linnavolikogu liikme Abdul Turay hinnangul on oluline, et miinimumpalk oleks Euroopas kõikjal ühesuurune.

Inglismaal sündinud Abdulile on euroliidu jätkumine isiklikult oluline, seda juba oma eesti perekonna tõttu. „Ma võitlen selle eest, et miinimumpalk oleks Euroopas kõikjal ühesuurune. On häbiväärne, kui väikest palka saavad Eestis näiteks meditsiiniõied, politseinikud või õpetajad,” märgib ta.

Miks Abdul kandideerib europarlamenti? „Eesti vajab Euroopasse esindajat, kes on tõeliselt rahvusvaheline, hakkab silma ja kellel on seetõttu mõjujõudu. Olles ajakirjanikuna elanud ja töötanud eri riikides, olen ma kandidaat, kes suudab näha tõeliselt laia pilti maailmakaubandusest, regionaalsetest arengutest, töösuhetest ja meedia mõjust.” •

111

Majandusminister Urve Palo: „Majanduskasvu eelduseks on haritud ja terved inimesed.“

KÕIGE TÄHTSAMAD ON INIMESED

Majandus- ja kommunikatsiooni-minister, endine rahvastikuminister Urve Palo teeb kõik selleks, et peredel oleks Eestis hea elada ja noored leiaksid kodumaal tööd.

Miks kandideerite europarlamenti?

Väike majanduskasv, vananev rahvastik ja vähemuste ebapiisav integratsioon tekitavad suuremal või vähemal määral probleeme kõikidele EL liikmesriikidele. Kõik need teemad on mulle tuttavad ja südame-lähedased. Tahan Euroopa Parlamendis töötades mõjutada seadusloomet suunas, et EL vahendeid läheks edaspidi rohkem inimestesse ja mõnevõrra vähem „betooni.“ Eestis on viimase kümne aasta jooksul suunatud tublisti EL raha kinnisvarasse. Samas näeme me külaseltside tühje maju, sest napib inimesi, kes neis elu sees hoiaksid.

Milline oleks esimene teema euro-parlamendi töös?

Mulle läheb väga hinge noorte tööpuudus. Eestis pole küll noorte töötuse ametlikud näitajad kõrged, mis aga tuleneb sellest, et meie noored ei kipu ennast töötuna arvele võtma, vaid siirduvad pigem välismaale. Kui noor inimene on sunnitud töökoha otsingute tõttu Eestist välja rändama, siis pahatihti oleme ta alatiseks kaotanud. Sealjuures ka tema tulevase perekonna.

Sarnaselt teiste EL liikmesriikidega peab ka Eesti hakkama rakendama nn noortegarantiid. Samuti tuleb teha kõik selleks, et Eestis loodaks suurema lisandväärtusega tooteid ja teenuseid. Ainult sellisel moel saavad palgad tõusta ja meie tööturg konkurentsipüsida. •

EI BÜROKRAATIAMASINALE!

Viljandi linnavolikogu esimehe ja SDE välisekretäri Randel Läntsi hinnangul peab Euroopa Liit tõsiselt pingutama, et vähendada ülereguleeritust.

„**L**aiutav ja kasvav bürokraati-masin pole kellegi huvides ning halvab Euroopa konkurentsivõimet,” tõdeb Länts. „Millegi muutmiseks tuleb teada, mis on valesti. Sestap tuleks alustada diskussiooni Euroopa Liidu auditeerimise vajadusest.”

Randel Länts on veendunud, et Eesti vajab rohkem struktureeritud ja toimivat Euroopat kui lõtva riikidevahelist koostöövõrgustikku. „Euroopa Liit peab rääkima ühel häälel ning muutma otsustamise läbipaistvaks ja efektiivseks. Euroopa Liit peab olema ühtne suurtes küsimustes nagu välis- ja kaitsepoliitika, fiskaal- ja majanduspoliitika ning koordineerima sotsiaalpoliitikat. Loomulikult peab säilima läheduse printsiip ehk siis

112

Viis aastat Brüsselis töötanud Randel Länts käärib käised üles, et võidelda liigse bürokraatiaga.

põhimõte, et otsuseid langetatakse selleks kohasel tasemel. Lühidalt: toetan föderaalset Euroopa Liitu.” •

EESTI HÄÄL TUGEVAKS!

„Eesti ja terve Ida-Euroopa hääl peab Euroopa Liidus palju julgemalt ja kõvemini kõlama kui ta seda praegu teeb,” usub poliitik, ajaloo- ja poliitikaõppejõud ning sise- ja välispoliitika selgitaja teleekraanil ja ajakirjanduses Toomas Alatalu.

Toomas Alatalu:

„Meie hääl kõlgu üle Euroopa!”

113

Alatalu teab, mida räägib. Ta on lõpetanud Tartu ülikooli ajaloolasena, on õpetanud nii Eesti ülikoolides kui ka kuues välismaa ülikoolis, olnud rahvusvaheliste suhete teaduskonna dekaan Euroakadeemias ja on praegu õppejõud Tallinna tehnikaülikoolis.

„Otsustasin kandideerida Euroopa parlamenti, sest jagan hästi Euroopa poliitika köögipoolt, valdan mitut võõrkeelt, olen järjekindel ja julge nii probleemide püstitajana kui ka lahendajana,” räägib ta. „Hetkeolukord maailmas (Ukraina) nõuab Euroopa Liidult otsustavat tegevust Ida-Euroopa ja selle naabrite elujärje tõstmiseks ning ma tean, mida saab europarlamenti kuuludes selleks teha.”

Alatalu trumbid on isiklikult nähtud-kogetud: ta on käinud 121s riigis. •

Ristsõna

	Helmen ...	... Lundver	Limo- naadi- siga	Energia		Levinuim verb				
Toompea all puhkav vägimees						Hapnik Masti rõhtpuu				
Juhan Viidingu pseudo- nuum				Habras Papagoi						
Vene naise- nimi						Metalli- söödik				
Tonn		Ivari ... Kalevipoja nõuandja					"Pole" vastand	Ole poolt!	Soni	SDE esi- number
Põsenukk Võimalik järgmine peaminister						Inglise uih! Noot				
Itaallase jaatus			Aeronoomia eriteadlane Disney tegelane							
Norra kahe- võistluse- kuulsus				Jalus Tema			Teravik ... Nestor			
Surnud						Pildikast VASTUS JÄTKUB				
Läm- mastik		Erakonnad See ei puutu teistesse							Džaul Sellel	
Teatri- kunstnik				Trossi- silmus Rahatuus			Tulu EW poliitik			
Iridium			Soola- putka Malakas					Euroopa Liit Hakkaja, tarmukas		
Tiku- võileib							Piirkond ...-fi			
Eesti sauna- kultuuri lahutamatu element									Uraan Üle- annetu	
Eestuba				Ehk Aal		Soome- ugrilane Sisin				
Rhode Island			Mitte ilmsi			Poksi- legend Vaaraode jumal				
				Jändrik						
				Kohuse- tätja		Aadli- viisakus Liiter				
				Parajalt vürtsine suupiste						
				EESTI RAHVA RISTSONAD						
				RISTIK	Meeter		Tina			

IVARI GRILLISOOVITUS

Olen oma elus proovinud igasuguse retsepte, nii rosinasuppi kui ka ööbiku keelt, ja tunnistan ausalt, et mitte ükski neist pole väga meeldinud. Seetõttu on mul teile algavaks grillhooajaks (muide, minu jaoks on ta juba ammu alanud) soovitada üks imehea retsept.

1. Varuge seakarbonaadi ning lõigake ta enda maitsele sobivaks viiludeks, nii umbes 1,5 cm paksusega tükid.
2. Võtke mugulsibulaid ning lõigake neist rõngad.
3. Maitsestage liha soola ja pipraga.
4. Pange kõik kihiti potti – esialgu sibul, siis maitsestatud seakaelakarbonaad, siis jällegi sibul ja tehke seda seni, kuni pott saab täis.
5. Järgnevalt viige pott keldrisse või jätke külmkappi. Üldiselt on nii, et kui eelmisel päeval tehtud liha seisma panna, siis järgmisel päeval võib seda juba grillida.

Omast kogemusest ütlen, et selle lihtsa retseptiga ei eksi kunagi!

Head isu!

Ivari Padar
maamees, Eesti Grilliliidu
auuliige

Õige lahenduseni jõudnute vahel loosime välja reisi Brüsselisse koos SDE europarlamenti saadiku külastamisega. Vastused saatke e-postiga: kantslei@sotsdem.ee või kirja teel: Sotsiaaldemokraatlik erakond, Ahtri 10a, Tallinn, 10151